

W. BIEGAŃSKIEGO · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

BIURO WYDAWCTWA, REDAKCJA, KOREKCIJA I LITERACKI

Redakcyjny

Wielkość ark. z odwołaniem do domu 4.50 bez odwołania kwartalnie 15 mk.
Cena pojedynczego numeru 50 fenów.

Redaktor iat jego następcę przyjmują interesowani osobiste i wyjątkiem dal świadczeń
12000 od godn. 10-2 po kol. Korespondentów nadających redakcji nie wraca

Ceny ogłoszeń:

za miesiąc półmiesięczny jednoczesny za 1 kol. 200 fenów. 2 i 3 kol. 300 fen. za 17 kol. 75 fenów
Ogłoszenia drobne po 20 fenów; za wyraz.

Adres Redakcji i Administracji

CZĘSTOCHOWA, ulica: Panny Marii Nr. 21
Telefon Nr. 10. Skrytka pocztowa Nr. 2

Ogłoszenia do „Gonia Czestochowskiego” pochodzące wprost od firm i biur ogłoszeniowych w Warszawie załatwia wyłącznie Centrala i Administracja Ogłoszeń Polskiej Prasy Prowincjonalnej Warszawa ul. Zgoda Nr. 1.

Idalja z Wittów AURELIJUSZOWA

W Ü N S C H E

Zona obywatela ziemi Piotrkowskiej.

Po bardzo ciężkich cierpieniach zmarła w Warszawie dnia 21 Sierpnia 1919 r., przeżywszy lat 49.

Pogrzeb w Nowo-Radomsku z kościoła Ewangelicko-Augsburskiego odbył się d. 25 b. m. [w poniedziałek o godz. 4 po południu na cmenterzu miejscowym, do grobu rodzinnego. O czym zawiadamiają krewnych, sąsiadów i żyjących
Mąż, matki, siostry, bracia i rodzina.

Nieznani, dnia 22 sierpnia 1919 r.

Podłoże ruchu na Górnym Śląsku

„Kurier Polski” zamieszcza ciekawy wywiad swego sprawozdawcy z ks. Pospiechem, bawiącym obecnie w Sosnowcu. O wywiadzie swym korespondent pisze:

„Ks. Pospiech jest duszą całego ruchu i jakby jego cywilnym wodzem. Ma też więcej od innych praw do tego, aby mówić o ideologii tego ruchu. I lepiej od innych go rozumie.

— Widzę — mówi nam szanowny informator — że Polska zaczyna się interesować Górnym Śląskiem, ale nie wtedy dopiero w tej chwili, kiedy lud Górnoszląski złożył krwawe dowody swej miłości Ojczyzny i przywiązania do Polski. To, co się dzieje teraz są są to krwawe zniewa polityki Hersinga. Już w marcu zwracałem uwagę w swym przemówieniu i nagłym wniosku, że jeżeli te gwałty i prześladowania nie ustana, musi dojść do krwawej rozprawy. Lud zniósł to z nadziemską cierpliwością, słuchając swoich przywódców, którzy nawoływali go do cierpliwości, że sprawa jego będzie załatwiona w myśli programu Wilsona: Dozwał jednak zawodu, zawyrótkowanego plebiscytu. Jednocześnie spótygowały się prześladowania, mordy, kradzieże i więzienie niewinnych. Górnoszlący poczuli strach, zaczęli się koalicja zajmie się jego niedolą. Zdziwienie i oburzenie ogarnęło go, gdy słyszał, że ententa z powodu sprawy żydowskiej nasyła Polsce komisję, a spokojnie patrzy na maltretowanie wielomiljonowej ludności.

— Czy ksiądz poseł wiedział o tem że wybuch nastąpi?

— Wybuch nastąpił zupełnie niespodziewanie. Dopiero w niedzielę o godzinie 10 rano otrzymałem wiadomość, że Śląsk powstał. Miara się przebrała, gdy w Starym Wieleniu Niemcy

chcieli wywieść księdza — Polaka, gdy w Mysłowicach „Reichswerka” strzelała do robotników, którzy przyszli po wypłaty, gdy w Halembie pod Katowicami żołdactwo pruskie otoczyło probostwo by aresztować księdza. Wówczas lud rzucił się niemal z golemi rękoma na Prusaków i zdobywał karabiny, które walczyli. Zdobyto natchmiasz kilka wsi koło Katowic, w pszczyńskim, rybnickim, chłopci zagarnęli większą część powiatu.

— Jakie wrażenie wyniosł ks. poseł z rozmowy z misją amerykańską? — Muszę niestety powiedzieć, że od panów z misji amerykańskiej wzięto poprostu lochem. Dla nich początkiem i końcem sprawy jest tylko węgiel i jeszcze raz węgiel. Nie wiedzą zaś wcale, że nad ludnością polską znieczą się okrutnie barbarzyńcy, pruscy.

— Jakie pragnienie wyraziła misja? — Aby lud wrócił do pracy. Rozumiem poniekąd ich stanowisko, które opiera się na poglądach Hooyera. Ale niechęć i oni nas rozumieją. Nasz robotnik znaną jest jako bardzo pracowity, umie pracować. Jego wydajność pracy podnieśli się, jeżeli dostanie jeść. A chęć do pracy wróci, jeśli ustanie prześladowanie. Wolności i chleba pragnie robotnik wolności pożąda. Od Hersinga jej nie otrzyma. Wolności nie otrzyma dopóki na ziemiach naszych grasować będą bandy rozwydrzonego żołdactwa pruskiego. Dlatego też słusznie żąda ustąpienia Hersinga i wojska niemieckiego. A kiedy to się stanie, będzie i węgiel, o który koalicja tak bardzo chodzi.

— Czy można się spodziewać, że powstanie zduszone przeważnie siłami niemieckimi upadnie? — Ta ruchawka się nie skończy. Mogą zdusić w jednym miejscu, na drugim powstaną. Walka rozpoczęta pójdzie dalej; niewiadomo kiedy, i jak

się skończy. Lud wierzy w zwycięstwo. Oto przed chwilą wracali oddziały wyparte ze Szopienic. Ale wracali u-

Co spowodowało wybuch rozprawy na Górnym Śląsku?

Długomiesięczne wyczekiwanie na obsadzenie Górnego Śląska i szykany ludu polskiego pod obostrzonym, stanem obłożenia spowodowały ostatecznie wybuch samopomocy ludu.

Władze i urzędnicy zachowywali się wobec ludu a mianowicie robotników jak przed i podczas wojny. Zniechędzeni urzędników, których usnęli robotnicy podczas rewolucji, przyjeżdżono ponownie do kopalni i hut, a gdy robotnicy z nimi pracować nie chcieli, zastrajkowali wszyscy urzędnicy, a skutek był ten, że Bergrevierbeamten nakazał zamknąć kopalnie Deutschland, Fürstengrube, Paulus i Lithundragrube. Tem samem pozostało kilka tysięcy robotników bez pracy i chleba.

Na innych kopalniach powrócili do pracy ci urzędnicy i robotnicy po rozwiązaniu t. zw. Oberschlesischer Freicorps (Grenzschutz), którzy do tego greszczu wstąpiłi dobrowolnie i tam pobierali oprócz żołdu greszczu pełne swoje dawniejsze zarobki, wzgl. pensje. Z tymi ludźmi robotnicy polscy pracować nie chcieli, ponieważ jako

śmiechli: jakby byli zwycięzcami wolałi raz po raz — Germanom nie dać mi się!

greszczuowcy występowali oni bezwzględnie i brutalnie przeciwko robotnikom i ludności polskiej wogóle. Z tej przyczyny wybuchły strajki.

Wobec takiego położenia zeszli się w sobotę 7 sierpnia r. b. t. zw. obmani (mężowie zaufania) wydziałów robotniczych w Katowicach, sformułowali swoje żądania i wystali je do pracodawców, żądając odpowiedzi w przeciągu 24 godzin.

Jak nas informują uchodźcy z Górnego Śląska, władze niemieckie zamiast uczynienia zadość żądaniom robotników, rozpoczęły represje i prześladowania polskich robotników, usuwając ich z hut, kopalni, z powodu rzekomego braku pracy. Na ich miejsce sprowadzono Niemców, a robotników polskich wysyłano do kopalni w Westfalii i na granicy francuskiej. W ten sposób hakatyści pruscy pragneli wpłynąć na wyniki plebiscytu. Ale machina cje pruskie nie udąły się, bo oto robotnik polski krwią własną pieczętuje swą przynależność do Polski.

Powstanie na Górnym Śląsku.

Sosnowiec. Powstanie na Górnym Śląsku szczyt się w dalszym ciągu. Dziś wiesiorom dochodzą tu dalekie huk armatnich wystrzałów, swłasosa od strony powiatu rybnickiego i na południe od Myszkowia, gdzie Grenzschutz mimo otrzymania znacznych posiłków nie może opanować

sytuacji. Niemcy wszelkimi siłami stara się wolać do walki oddziały Hallera i stale ostrzeliwują posterunki nadgraniczne. Jeżeli im się nie uda je prowokacja, to bez ceremonii przechodzą na naszą stronę. Fakt taki zdarzył się koło Modrzejowa, gdzie sierżant niemiecki wraz z onto

W Kubiczu wymordowano całą ludność żydowską. Pogromy były prawie we wszystkich większych miastach.

Powstanie narodowe w Irlandji.

Wiedza. W dniu dzisiejszym nadaliśmy tuż w Kopenhagii wiadomości iż Irlandja stanęła w ogniu walki na rodowej podjętej w niedawno w kilku punktach, głównie zaś w części południowej.

W obwarze Duffer ludność obrzucała wojska angielskie kamieniami, w Ockly Island powstańcy zdobyli magazyn amunicyjny, przesyłem ostrzeliwano z wyrzesa okręty rządowe. W oddzie 30 km. od Dublinia powstańcy zerwali szyny kolejowe.

Polozonie powstańców Irlandzkich jest gęsiwie bardzo ciężkie, gdyż rząd posiada silno wojska na wyspie a w sam obszarze Dublinia stol. pod brońa około 20 tysięcy wojska.

KRONIKA

Uchodźcy ze Śląska.

W ub. niedziele przybyła do Częstochowy parcia uchodźców a Starlej, Piekark, Brzozowie i Dąbrów ki obwodni Bytomskiego, wogólnie licznie 90 osób, w asem 39 obchodow. od lat 10 do 14. Uchodźcy przybyli w towarzysze witra pań a Grodzice oraz zamekadowy atocji Grodzice p. Swidulnicko, który odwiast uchodźców ofiarowawali bezpłatnie przez koleje wagonami. Obsonie bowiem w Grodzim znajduję się przesiedle 2000 uchodźców kilkadziesiąt stało się powiększa, wobec czego komitet niealiofina pomocy krzódziaskom w Grodzim na wsiach w kontakci z Komitetami innych miast, aby części uchodźców amunicji tymczasowe schronienie i w innych okolicach kraju.

W ub. przybyłych uchodźców znajduję się widać powstańców z Karbu za którego głowę niemiecy wysadzycyli 500 mk. nagrody.

Kwarta na działkę w Górnyim Śląsku.

Dnia 25 km. o godz. 7:01 po południu, przybył do Częstochowy transport dalsi gorzódziasków w licznie 55 obchodow. — Z inicjatyw p. A. Wójcika nastąpiła straż kolejowa w Częstochowie urządził podoficer str. kol. p. Alkazy Loewenbach doradca kwarta w obrębie stacji, podcała której zabrał 200 marek od pracowników kolejowych. Za te pieniądze kupił chleb, twóg i wędlin dla przodkódziasków dąpcy. — Z inicjatyw p. A. Wójcika.

Stronictwo Uniwersytetu Lubelskiego. podaje do wiadomości, że przyjmowawali zapisać na wydziału Wydziału Uniwersyteckiego: 1) historyczny, 2) prawa kanonicznego i nauk moralnych, 3) prawa i nauk społeczno-ekonomicznych i 4) nauk humanistycznych (filozofia, historia, literatura, pedagogia, filologia, dr. inżynieria), nowego roku akademickiego odchodzi się z podcałkami, wykłady rozpoczyna się 9 października.

Morgenstau w Częstochowie.

Delatant przyt. Włospa, do spudnia sprawy, który w Polsce p. Morgenstau, odznaczony m. in. Sierpnia i Nowe miasto, odznaczony dzianie sądzich w Częstochowie. w d. 27 maja.

P. Morgenstau przybył o godz. 4 po południu w towarzysze dwóch oficerów amerykańskich. Po słowniu witań a między innymi w. in. p. konferencja a przedstawicielemi gminy, parafialski, p. Morgenstau, obmówił sprawy komendantki policji p. Bolina Praszczkowskiego, a którzy konferencja była gęsiwie, dąpcy się o oszacowanie w d. 27 maja.

Na wiecisku urządził amerykański uczyli spotkanie, jak i przedkładał polskiego społeczeństwa do żydów i osam. wy. tłumaczył im na tak rozwinięty w polaków amerykańskich.

B. Bolina Praszczkowski oświadczył, że cała stolica stara się na obecne stanowisko polskiego społeczeństwa względem żydów. Związkiem stał antysemizm, warość podcała wojny, ponawiał tydzień wyrządcał nam wielkie krzywdy antysemickie, donajęcej się w wiede. niemieckich. Antysemizm narodowosłow. wydziała się silnie iżś ludności ubogiej, która przez cały ósmy wojny jest bezsilnie wysytkiwana przez kupców żydowskich.

Następnie p. Morgenstau dopytywał się o szczegóły sądz. w d. 27 maja, jak zachowywało się wówczas wojsko itd. Wreszcie zapytał:

— Czy panu nie wiadomo, że w Częstochowie, jak mię poliformowano, przygotowywany jest nowy pogrom?

Na powyższe sapytanie p. Bolina Praszczkowski odparł szdymnio, że: tego rodzaju bezpodstawne wersje mogły powstać tylko w mózguach prowokatorów, którzy przy każdej

Częstochowa dla

Z inicjatyw Komitetu niealiofina pomocy Górnyim Śląskom w ub. niedziele odbył się kwarta uloson, oraz zbierka po domach i zakładach użyteczności publicznej, która naogół dała 4 setnie wyzyski.

Następnie odbyły się pochody manifestacyjne na rzecz interwencji wojska polskiego na Górnyim Śląsku.

O godz. 10 rano a Nowego Rynku wyruszył pochód Narodowego Związku Robotniczego z przedstawicielami Magistratu, Rady miejskiej, a p. przyzwydzimem Eadru-Stejczykiem i przewodzącym Rędy drom Nowakiem na czele.

Pochód udał się (na Jasną Górę, gdzie przed zeszlytem kapłany Matki Boskiej O. Paweł Ciapliński odprawił uroczystą Mszą św. Poćem zaś uczestnicy pochodu udali się przed pomnik, w celu odbycia wioznej powzięcia rezolucji w sprawie Górnyim Śląska.

Do hennie zgromadzonych robotniczych i przedstawicielei niealiofina społeczeństwa podcała przemowa patriotyczna wygłosił p. oś. Piekarski, wyrażając robotnika polskiego do asynas pomocy i ofiarności dla wpołbracaj a. se kordonu, tudzież zachęcając do spody i jednolitości, aby jedynym ogniskiem wstary w pier. zainicjatyw widoczny wrog.

Po przemowie p. oś. Piekarskiego, przyjęto burzą oklasków, a Krawalski odczytał rezolucję treści następującej:

— Owiessona dzielnica Polski Śląsk chwyciła za cęć pod hasłem „do Polski”. Od dni kilku brała nas robotnicy ślaski krwi począłaj swą przyznawano do macierzy polskiej i walczy pomocy. Niemcy ty sięmami mordują brań naszych, nie oszczędzają kobiet, dzieci i starców, paląc ich dobytek. Rząd polski do tej pory dla walecznych nie stał się ani. Robotnik zaś polski nie może dłużej patrzeć na wyzyskiwanie swoich brań. — hasła: „do Polski”, „do Polski”, „do Polski”. — protestuje w obliczu całego świata przeciwko gwałtom i mordom przetrwał na Górnyim Śląsku i stał od Rządu polskiego: 1) aby swięciła armja polska, antysemicki wkra-

— W sprawie strajku Dozorców domowych. Niektórzy właściciele domów odmawiają podpisu pod drukowaną umową Właścicieli nieruchomości z Dozorcami domowymi, nie rozumując celu tego podpisu.

Umowa ta powinna być podpisaną przez wszystkich właścicieli nieruchomości z podaniem pobieranej przez dozorcę miesięcznej pensji. U właściciela domu, który podpisze umowę, będzie najchwilist przetrwał strajk, a moćnie jeszcze być nieporozumienia, będąc oddane na rozpatrzenie i decyzję sądu rozjemczego.

Powyzsze zostało uchwalone u p. Inspektora Pracy przy delegatow. Stowarzyszenia Właścicieli domów i Związku Dozorców domowych, w celu poinformowania ogółu gospodarzy strajku. Prawdziwość powyższego potwierdzamy.

Prezes Stowarzyszenia Właścicieli Nieruchomości D. D. D. Delegat Dozorców F. Setwet.

— Z Rady opiekunowej. Rozmowa p. oś. Rędy Opiekunowej Powiatowej odbyła się dn. 25 w wtorek o godzinie 4 po południu w lokalu biura Kos. iurck 10.

— Ofiarność częstochowian. Od d. 24 maja w administracji naszego miasta słożono ogółem 14 247 mk. 127 kor. i 135 rb. Za względu technicznych listę ofiar samolotowy w jutrojszym numerze.

— Zamknięcie kantorów. Wymiany pieniężny. Z dniem 1 września a rozporządzenia ministerjum spraw wewnatrznych wszystkie kantory wymiany pieniężny będą zamknięte.

— Zapisy na pożyczkę państwową. Zapisy na 5 proc. obligi skarbu polsk.

spesobność starają się nam szkodzić.

Po zadaniu jeszcze kilka sapytaj w rodzaju: kiedy przypuszczalnie, zmienią się obecne stosunki, gdzie jest większy antysemityzm, na wsi czy w mieście itp. konferencja w dowództwie policji została ukonfosa.

Górnyim Śląsk.

scięcia na Śląsk, przede. pismo zbierali i gwałtom; 2) kosztownej pomocy żywnosłowej i sanitarnej dla Górnyim Śląska.

Rezolucję powyższą, przyjęła jednogłośnie przez sebranych, postanowiono wysłać do ster dosydujących w Warszawie.

Z pod Jasnej Góry pochód udał się przed mieszkaniem generała Odry, gdzie odpiewano „Bogę” „Anopolicki. Długoczoja zaś w osobach pp. Piekarskiego i Krawalskiego udała się do Grodzim z prośbą o automatyczne wzięcie na wsi (człuczkiem) a nastroju i innych dowodzących, do wydania broni Hallera na pomoc Górnyim Śląskom.

W imieniu gen. Odry do zgromadzonych na ulicy uczestników pochodu przemówił a balkonu por. Laszkowski, oświadczaając, że nastąpił już rok, aby oficerowie i żołnierze a armii Hallera udali się na Górnyim Śląsk, a w sprawie znajdują się już w drodze oddziały wojsk włoskiej i angielskiej, przeszedłszy do obsadzenia Górnyim Śląska.

Po przemowie por. Laszkowskiego, gen. Ody wznosił okrzyk: „Niech żyje Polska”, który zgromadzeni podjęli z zapalem. Wykutek ulosnego deszczu pochód został w tem miejscu rozwiązany.

Tego dnia urządzili również pochód socjal. Pochód ten słożony wogólnie w mundurami wyruszył a ul. Kosciuszki a przed siedzibę Osęgowego. Komitet Robotniczego, udając się alejami (na pier. Magi straż, gdzie zostały wygłoszone przemowy, w których mówcy zaznaczyli konieczność obronnej interwencji na Górnyim Śląsku.

Tu pominieli w parku Staruspa odbył się koncert wojskowej orkiestry. Wskazyk aleobty stochęsajęcej „pogo dy koncert nie słyszy się następnym powodzeniem.

Naogół jednak kwarta ulosona i zbierka po domach dały powiast. wyzyski.

Przejawy solidarności narodowej naszego społeczeństwa świadczy o niepożytkim walcie polskiego jęzjojętym, rokającego światła przyszłości naszej ukochanej Ojczyźnie.

w Biurze Biuletynu w Warszawie oddział w Częstochowie w d. 25 (26) 1919 roku: 5 osób młodocych w r. 3,200, mk. —

— Z występów Ludwikowskiego. Występy p. Ludwikowskiego w teatrze „Polonia” sprawiły na publiczności bardzo wzruszenie, a przeważnie niekorzystnie wrażenie. Cyfrowo strasze magiczne telepatyczne nie każdemu trafiły do przekonania, śpiew p. Stochęsajęcej przetrwał wiele do zyczenia, a stare jak świat mądrali i dowcipy p. Ludwikowskiego muzyli słuchać. O ile „stynnego humorysty i improwizatora” nie wygwizdano, to i tak do datego, że większa część publiczności ukradkiem lub zgola jawnie zawała, a przeciw jest rzeczą niemożliwą ziewać i gapić się jednocześnie. Zauważana została programu powstania zadawnego na tem, że p. Stochęsajęcej w sobotę występowała w sukni czarnej, a w niedziele te same piosenki śpiewała w kostiumie jasnym. Przatem inne numery programu były te same. Naogół publiczność załowała nie tyle stochęsajęcej, co publiczność, gdyż ceny miejsc były bardzo wysokie.

Stanie wiadomości Polskiej Agencji Telegraficznej

(Telegr. wiadom. Göttingen) MORDY I ARESZTOWANIA. Szpionie, 25/8. Mordy i aresztowania nie ustają. W Szpionieckim aresztowaniu całą organizację P. P. S. osadz. dzieci ze szkoły, które okazały chęć uczenia się języka polskiego.

Wszystkich wywieziono z głąb Niemiec.

BEZCIESZCZENIE KOŚCIOŁÓW. Cieszyń, 24/8. Niesłychane okrucieństwa Grenzschutzu nad ludnością trwają. Zonę uchodźcy Kosta dziś rozstrzelano w Godowie. Zony innych uchodźców żołdacy gwałcą, katują i wywożą z głąb Niemiec. Z okazji pogrzebu poległego powstańca Wodźka Grenzschutz rozprędził oszrak pogrzebowy, zbeszczeszcając kościół w sposób brutalny. Liczne kobiety przedzierają się przez granicę i flagają o pomoc przeciw gwałtom Grenzschutzu.

Komisje ajantow na Gornym Śląsku.

Przedstawiciel Francji w Warszawie przelał do Ministerstwa spraw granicznych następujące zawiadomienie:

Rada Najwyższa, rozważając z najwięszą bacnością zasże na Śląsku wypadki postanowiła wysłać tam niezwłocznie komisję międzysojuszniczą, złożoną z gen. francuskiego Dupont, gen. angielskiego Malkolmana i gen. włoskiego Benivenga, oraz pułk. amerykańskiego Goodryera. Komisja ta otrzymała zlecenie starania się osiągnięcia dwóch następujących celów: 1) Przywrócenie ogólnego porządku, 2) Wznowienie prawidłowej eksploatacji węgla.

Mocarstwa sprzymierzone postanowiły poznać, aby druga komisja międzysojusznicza o charakterze technicznym, mająca badać sprawę węgla w okęgach wsiadającychcy w Górnyim Śląskiem, Polską i Czechami, natychmiast udała się do tych miejscowości.

Polska, Niemcy i Czechi będą miały w niej po jednym przedstawicielu. Dowodzący się pozatem, że parwsza z wymienionych komisji przybyła już na Śląsk i porozumiewa się z polskimi i niemieckimi władzami wojskowymi.

OFENSYWA KOALICJI PRZECIWO BOLSZEWIKOM.

Nauen, 25/8. „Vorwärts” omawiając sytuację w Rosji donosi, że emigrant zgromadził wszystkie swoje siły przeciw bolszewikom. Ofensywa rozpocznie się wszystkich stron, a zapobiegawca została zaatakowaniem Kronsztutu przez flotę angielską.

Finlandja nie tylko że zdołała swą siłę zebrać po porażce nad Murmanem ale wszczęła ofensywę i przełamała front rosyjski.

KONFERENCJA HOOVERA.

L. Jon, 25/8. Rada Najwyższa wstąpiła w piątek p. Hoovera, który wygłosił referat o położeniu na Górnyim Śląsku. Delegat amerykański stwierdził porozumienie, do jakiego došlo w Berlinie w komisji polsko-niemieckiej; odnośnie do wysłania misji Hoover i minister Duchel kontynuują w Warszawie a niemieckim delegatem Lertnerem o sytuacji, wywołanej przez bezrobocie na Górnyim Śląsku i o wstępnych środkach, któreby mogły zapobiec wywołanemu przez to bezrobocie brakowi węgla.

Szkola Froeblovska oraz Kursa Ochraniaście Stanisławy Ligezówny w Częstochowie, ul. Kosciuszki 9

Zapisy od 14 Sierpnia w godz. od 9-12 i od 3-5 po południu. Egzaminy wstępne 1-2 Wpędna a pozostałe lekcyj 3-5 w tygodniu.

ZAWIADOMIENIE

Zarząd Kooperatywy Rolniczej „Nasza Ojczyzna” w Częstochowie (ul. Kosciuszki 37) zawiadamia swych członków, aby zgłaszali się i kwitowali za odbiór kuponów udziałowych oraz legitymacji żywnościowych.

Kooperatywa sprząda: 1) sól 6) wafle 2) kasza 7) mąka 3) herbata 8) słodycz na jabłowie 4) zaprawki 9) pasta do obuwia i t. d. 5) cykiw

Metoda Berlitz.

Zapisy na naukę sloborną dla początkujących języka angielskiego i francuskiego w przynajmniej 2 Aljeja 95 m. 17 od 10-11 i od 5-8 po poł. pierwsza lekcyj angielska 25 6. druga francuska 25 6.

Nowym Polyską Państwową.

